

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 11C/203/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714217708
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Petreás
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2015:6714217708.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudcom JUDr. Jánom Petreásom, v právnej veci žalobcu J. Č., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXXX/XX, XXX XX X., občana SR, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, sp.zn. SR 04897/11 zo dňa 03.11.2014.

Žalovaný POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Bratislava, IČO: 35 807 598 je p o v i n n ý zaplatiť súdny poplatok zo žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku vo výške 331,50 Eur na účet Okresného súdu Zvolen do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd žalobcovi n e p r i z n á v a právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou podanou 23.12.2014 požiadal súd o zrušenie rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava sp.zn. SR 04897/11 zo dňa 3.11.2014. Zároveň súd požiadal o odklad vykonateľnosti uvedeného rozhodcovského rozsudku a uplatnil si právo na náhradu trov konania. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že si osobitne nevyjednal rozhodcu. Rozhodcovská doložka bola už vopred naformulovaná v štandardnej zmluve. Miesto rozhodcovského konania si jednostranne stanovil dodávateľ. Rozhodcovská doložka je neprijateľná aj z dôvodu, že ak rozhodcovské konanie vyvolá dodávateľ, tak sa mu už musí spotrebiteľ nezvratne podrobiť a tak riešiť svoj spor pred rozhodcom, ktorý je pre spotrebiteľa nepredvídateľný a má vážne pochybnosti o objektívnosti a nestrannosti rozhodcovského procesu. Taktiež pravidlá rozhodcovského konania sú nedostatočne transparentné pre priemerný subjekt práva. Spotrebiteľská vec je subjektívne, ako aj objektívne nearbitrabilná a túto skutočnosť dodávateľ v spotrebiteľskej zmluve dostatočne nezohľadnil. Navrhovateľ naplniť ciele smernice Rady 93/13 EHS, podľa ktorej sa majú štáty postarať o to, aby spotrebiteľa nekalé podmienky nezaväzovali (čl. 6 ods.1 Smernice Rady 93/13 EHS o nejakých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Plnenie, ktoré sa vymáha, bolo priznané v súkromnoprávnom procese na základe absolútne neplatnej rozhodcovskej doložky. Neprijateľná zmluvná podmienka spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a prieči sa dobrým mravom. Ak rozhodcovské konanie prebehlo na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, tak aj nový kvalifikovaný záväzok, ktorý mal vzniknúť z takéhoto vadného súkromnoprávneho procesu nie je súladný s imperatívom dobrých mravov. Rozhodca ignoroval predpisy určené na ochranu spotrebiteľa, čo je dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku, čo je dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku. Nekalosť rozhodcovskej doložky vyplýva najmä z veľkej vzdialenosti a z

nutnosti podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, ak skôr začne konanie pred rozhodcom, čo sa fakticky za netransparentných podmienok stalo. Žalobca v žalobe ďalej uviedol, že plnenie bolo priznané zo zmenky, ktorá mala byť vystavená k predmetnej zmluve o úvere. V súvislosti s použitím zmenky ako zabezpečovacieho inštitútu v spotrebiteľských zmluvách uviedol, že podľa § 4 ods.6 zákona č. 258/2001 Z.z. účinného ku dňu 29.3.2010 v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Zmluva obsahuje neprijateľnú rozhodcovskú doložku a v skutočnosti je rozsudok paaktom. Ak je rozhodcovská doložka neprijateľná, ide o rovnaký stav ako keby rozhodcovská zmluva neexistovala. Do pozornosti dal uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6 Cdo 1/2012, uznesenia IV. ÚS 55/2011, IV. ÚS 60/2011 a uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 13.03.2013 sp.zn. 6 Cdo/3/2013.

Žalobca zároveň navrhol povoliť odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, lebo nič nebráni, aby okamžite začala exekúcia. Žiadal, aby súd v tomto postupoval podľa ustanovenia § 40 ods.2 Zákona o rozhodcovskom konaní. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 5.12.2013 sp.zn. 3Cdo 121/2012 podstata odkladu vykonateľnosti rozhodnutia spočíva v tom, aby nedošlo jeho výkonom k ujme na právach účastníka konania, ktorá by mohla mať z hľadiska následkov nenapraviteľné účinky. V podstate ide o rozhodnutie, ktoré má charakter dočasný, najmä predbežný, ktoré môže byť zrušené, ak pominú dôvody, pre ktoré bola vykonateľnosť rozhodnutia odložená.

Okresný súd Zvolen uznesením č.k. 11C/203/2014-10 zo dňa 2.2.2015, právoplatným od 27.2.2015, odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s. so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava sp.zn. SR 04897/11 zo dňa 3.11.2014 až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Zvolen pod sp.zn. 11C/203/2014.

Žalovaný sa k žalobe vyjadril vyjadrením zo dňa 23.2.2015. Uviedol, že podľa jeho názoru, súd by sa v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku nemal zaoberať argumentmi žalobcu, ktoré sa obmedzujú na jeho snahu preskúmať vec z hmotno-právnej stránky. Žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku nie je ani riadnym, ani mimoriadnym opravným prostriedkom. Účelom konania o zrušenie rozhodcovského je umožniť ešte v inom konaní ako v konaní o výkon rozhodnutia súdne preskúmanie toho, či boli splnené základné podmienky pre prejednanie a rozhodnutie veci rozhodcom a či bola dodržaná zákonnosť. Uviedol, že podľa jeho názoru bola rozhodcovská doložka platne uzatvorená. Rozhodcovská doložka bola súčasťou Zmluvy o úvere a bola uzatvorená v zmysle ustanovení zákona č. 244/2002 Z.z. v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská doložka je upravená v bode 18 VPPÚ, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere. Žalovaný je toho názoru, že žalobca nie je spotrebiteľ a preto nemožno hovoriť ani o neprijateľných podmienkach v zmysle § 53 ods.4 písm. r) ako uvádza žalobca. Podľa žalovaného z ustanovenia § 53 ods.4 písm. r) Občianskeho zákonníka vyplýva, že zakázané sú iba tzv. výlučné rozhodcovské doložky. Rozhodcovská doložka dohodnutá medzi účastníkmi konania nie je výlučná. Je zrejme, že z ustanovenia § 53 ods.4 písm. r) Občianskeho zákonníka v žiadnom prípade nevyplyva úmysel zákonodarcu zakázať rozhodcovské konanie úplne, ale iba ho obmedziť. Žalovaný spochybnil dodržanie zákonnej 30 dňovej lehoty na podanie žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní a navrhol, aby konajúci súd preveril, kedy bol žalobcovi rozsudok doručený. Žalovaný právny status žalobcu ako spotrebiteľa razantne popiera. Podľa žalovaného, žalovaný ako veriteľ uzatvoril so žalobcom ako dlžníkom zmluvu o úvere dňa 29.3.2010, pričom žalobca prehlásil, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon povolenia. Predmetnú zmluvu uzatvoril žalovaný so žalobcom na základe žiadosti žalobcu. Žalobcom predložená zmluva nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ani spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko navrhovateľ vstúpil do právneho vzťahu so žalovaným na základe vyhlásenia, že poskytnuté peňažné prostriedky použije na výkon povolenia, a teda nie na svoju súkromnú potrebu. Poukázal na to, že v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Žalovaný namietal miestnu nepríslušnosť Okresného súdu Zvolen. Poukázal na ustanovenie § 88 ods.2 posledná veta O.s.p. v platnom znení, podľa ktorého na konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku je vždy príslušný súd, v obvode ktorého sa nachádza miesto rozhodcovského konania. Podľa žalovaného žalobcovi nemožno priznať postavenie spotrebiteľa. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť.

Okresný súd vo Zvolene uznesením č.k. 11C/203/2014-21 zo dňa 19.3.2015 rozhodol, že námietka miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Zvolen vznesená žalovaným je nedôvodná.

Podľa § 88 ods.2 O.s.p. na konanie vo veciach týkajúcich sa rozhodcovského konania je príslušný súd, v ktorého obvode sa nachádza miesto rozhodcovského konania. Ak je účastníkom konania spotrebiteľ, je na konanie vo veciach týkajúcich sa rozhodcovského konania príslušný súd, v ktorého obvode má spotrebiteľ bydlisko.

Zmluva o úvere uzavretá medzi účastníkmi konania dňa 29.3.2010 je spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 52 ods.4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Slovenská rozhodcovská, a.s. Bratislava predložila dňa 25.5.2015 súdu Zmluvu o úvere uzavretú medzi účastníkmi konania. Bolo zistené, že dlžník prehlasuje, že finančné prostriedky sú poskytnuté na iný účel. Z predloženej Zmluvy o úvere nevyplýva, že by mali byť finančné prostriedky poskytnuté na výkon povolania, podnikania, zamestnania. Jednoznačne je tam krížikom uvedené, že finančné prostriedky sú poskytované na iný účel. Zároveň bola súdu predložená fotokópia zmenky k úverovej zmluve č. 607700244, Pokus o zmier zo dňa 11.4.2011, vyjadrenie odporcu J. Č. k žalobe o zaplatenie sumy vo výške 3.143,61 Eur s príslušenstvom, návrh na začatie rozhodcovského konania.

Z predloženej doručenkou bolo zistené, že rozhodcovský rozsudok sp.zn. SR 04897/11 bol žalovanému J. Č. doručený 5.12.2014. Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp.zn. SR 04897/11 bol vydaný 3.11.2014. Žalovaný J. Č.C. bol zaviazaný zaplatiť žalobcovi 3.143,61 Eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25% denne zo sumy 3.143,61 Eur od 2.3.2011 do zaplatenia, zákonným úrokom vo výške 6% ročne zo sumy 3.143,61 Eur od 18.4.2011 do zaplatenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 651,52 Eur.

Na pojednávanie sa riadne a včas dostavil žalobca, nedostavil sa zástupca žalovaného, ktorý neúčast svojho zástupcu písomne ospravedlnil a žiadal vo veci rozhodnúť v jeho neprítomnosti. Súd preto vec prejednal a vo veci rozhodol v neprítomnosti zástupcu žalovaného podľa § 101 ods.2 O.s.p.

Žalobca na pojednávaní uviedol, že trvá na všetkom čo uviedol v žalobe. K úverovej zmluve a k úveru, ktorý mu bol poskytnutý uviedol, že jednal vtedy s obchodnou zástupkyňou žalovaného p. K.. Táto mu stručne povedala k tomu úveru. Vedel, že bude musieť vrátiť požičanú sumu a je tam aj nejaké navýšenie. Vtedy dostal kópiu zmluvy a finančné prostriedky, ktoré mu p. K. hneď vyplatila. Nič podrobnejšie mu povedané nebolo. Uviedol, že všeobecné úverové podmienky, ktoré mali byť neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy mu vtedy neboli dané. Uviedol, že o rozhodcovskej doložke sa dozvedel až vtedy, keď dostal papiere z rozhodcovského súdu. Obrátil sa potom o radu na občianske združenie HOOS, ktoré je združením na ochranu spotrebiteľov. Tam mu potom vysvetlili, čo vlastne podpísal. Uviedol, že uvádzané všeobecné úverové podmienky on nemá k dispozícii. Vtedy podpísal zmluvu a podpisoval ešte nejaké papiere, ktoré mu dala podpísať p. K.. Dostal len podpísanú úverovú zmluvu. Iné papiere vtedy od nej nedostal. Uviedol, že celú zmluvu vyplňovala p. K.. Z predložených fotokópií úverovej zmluvy bolo zistené, že na jednom vyhotovení zmluvy je zaškrtnuté políčko „povolania“ a na inom exemplári je zaškrtnuté políčko „iný účel“.

Žalobca ďalej uviedol, že od 18. roku veku je na invalidnom dôchodku. V čase podpisovania zmluvy nebol zamestnaný, pracoval vtedy ako brigádnik v kaviarni vo O.. Vtedy nemal žiadne zamestnanie, povolanie a ani nepodnikal. Bol to klasický spotrebiteľský úver. On si vtedy ani nevšimol, ktoré políčko tam bolo zaškrtnuté. Úverovú zmluvu podpísal. Uviedol, že vtedy p. K. veril, lebo vyzerala seriózne.

Žalovaný dňa 8.7.2015 súdu oznámil prípisom zo dňa 30.6.2015, že dňa 29.3.2010 bola so žalobcom uzatvorená Zmluva o úvere č. 607700244 za účelom „iný“. Predložili oskenovaný originál Zmluvy o úvere spolu s ďalšími listinnými dôkazmi. Predložená bola Dohoda o splnomocnení, ktorou žalobca J. Č. splnomocnil R.. P. Ž. na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t.j. aby v mene splnomocniteľa uznal jeho záväzok zo zmluvy o úvere uzatvorenej so spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. č. zmluvy 607700244. Predložená bola žiadosť o úver, žiadosť o úpravu splátkového kalendára a zmenka.

Podľa bodu 15 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru - časť rozhodcovská doložka - všetky spory, ktoré vzniknú z tejto Zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené:

a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s. so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, IČO: 35 922 761, zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I., oddiel : Sa, vložka č. 3530/B (ďalej len „rozhodcovský súd“), ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu,

b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorá vznikne z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj sporu, ktorý vznikne z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatňovania práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu.

Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods.2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods.3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods.2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods.3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods.4 písm. r) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods.5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 40 ods.1 písm. c) Zákona č. 244/2002 Z.z., účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy.

Podľa § 41 ods.1 uvedeného zákona, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Podľa § 372w O.s.p. - prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1.1.2015 - spory o neplatnosť spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy a o zrušenie rozhodcovského rozsudku v spore spĺňajúcom podmienky podľa osobitného predpisu, o ktorých sa začalo konať na súde a ktoré sa do 1.1.2015 právoplatne neskončili, prerokujú a dokončia súdy príslušné na konanie podľa doterajších predpisov.

Súd sa v tomto prípade predovšetkým zaoberal platnosťou rozhodcovskej zmluvy - rozhodcovskej doložky. Tým, že je spracovaná ako formulárová zmluva žalovaným, je zrejmé, že žalobca nemal možnosť ovplyvniť jej obsah (§ 53 ods.2 Občianskeho zákonníka). V zmysle § 53 ods.2 Občianskeho zákonníka teda platí fikcia o tom, že rozhodcovská zmluva sa nepovažuje za individuálne dojednanú, opak by musel preukázať dodávateľ, teda v tomto prípade žalovaný. To, že rozhodcovská zmluva je uvedená na samostatnej listine resp. samostatnej časti listiny však pre záver o opaku nepostačuje, a to zvlášť vychádzajúc z výpovede žalobcu, ktorá je tiež dôkazným prostriedkom. Výpoveď žalobcu súd nemal dôvod spochybniť. Z výpovede žalobcu vyplynulo, že nebol upozornený na rozhodcovskú zmluvu, neboli mu poskytnuté žiadne informácie o rozhodcovskej zmluve, rozhodcovskom súde a rozhodcovskom konaní. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6MCdo 9/2012, ktorý uviedol: „Návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy sa má predložiť spotrebiteľovi takým spôsobom, aby z neho bolo zrejmé, že spotrebiteľovi sa poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie prípadných sporov výlučne v rozhodcovskom konaní a aby bolo z neho tiež zrejmé, že mu boli poskytnuté aj jasné a zrozumiteľné informácie týkajúce sa výlučného riešenia sporov v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom právne akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná voľba vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená.“ Navyše v danom prípade si rozhodcovský súd podľa rozhodcovskej zmluvy vyberá sám žalovaný. Už táto okolnosť vyvoláva pochybnosti o nezáujatosti rozhodcovského súdu, keďže aj jeho činnosť má charakter podnikania. Aj Ústavný súd Českej republiky v náleze II. ÚS 2164/10 zo dňa 1.11.2011 uviedol, že v rozhodcovskom konaní ide o vyjasnenie a urovanie vzájomných práv, ktoré sa realizujú činnosťou rozhodcu v zastúpení strán, ktoré na rozhodcu zmluvou delegovali svoju vôľu. Preto rozhodcovské konanie nie je konaním súdneho typu a to vedie k prísnejšiemu nazeraniu na rozhodcovskú doložku a jej náležitosti tak, aby nepredstavovali neprimerané podmienky v spotrebiteľských zmluvách a teda nevyvolávali nerovnováhu medzi účastníkmi konania a nevedli k značnej procesnej nevýhode jedného z účastníkov. Táto procesná nerovnováha môže spočívať aj v zbavení spotrebiteľa ochranných ustanovení právneho poriadku o ochrane spotrebiteľa, napr. formou rozhodovania na základe zásad spravodlivosti. Ak sa výber rozhodcu neurčil podľa transparentných pravidiel, nemôže byť akceptovateľný ani výsledok tohto rozhodnutia. Rozhodcovské konanie musí zaručovať procesné pravidlá porovnateľné s konaním, ktoré by bolo na mieste v prípade, ak by spotrebiteľ neuzavrel rozhodcovskú doložku (napr. ústnosť, priamosť konania, odvolacia inštancia, absencia iných prekážok v uplatnení spotrebiteľských práv). Podmienky ustanovenia rozhodcu a dohodnuté podmienky procesného charakteru musia garantovať rovnaké zaobchádzanie, čo vo vzťahu spotrebiteľa a podnikateľa znamená zvýšenú ochranu slabšej strany, teda spotrebiteľa.

Problematikou platnosti rozhodcovskej zmluvy formulovanej žalovaným sa už zaoberali súdy vo viacerých svojich rozhodnutiach, napr. v uznesení Krajského súdu v Prešove č.k. 21CoE/89/2013-34 zo dňa 19.6.2013 alebo Krajského súdu v Trenčíne č.k. 4CoE/273/2012 zo dňa 22.8.2013. Súdy v nich poukázali na to, že súdna kontrola rozhodcovskej zmluvy platí aj v prípade, že zmluvný vzťah hlavný a vedľajší boli vyjadrený v samostatných listinách. Niet dôvodu vylúčiť súdnu kontrolu formulárovej zmluvy len preto, že je na samostatnej listine a nebola hodnoverne preukázaná vôľa spotrebiteľa individuálne vyjednať, aby prípadné spory riešil rozhodca. Podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu, a to je práve aj prípad typových rozhodcovských zmlúv, ktoré sa predkladajú spotrebiteľom na podpis a majú vyvolať dojem, že si ich vyžiadali spotrebiteľia. Záver o neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy súdy videli tiež v geografickom faktore v zmysle judikatúry a poukázali na neprimeranú vzdialenosť od miesta rozhodcovského konania, čo je skutočnosťou, ktorá má odradzujúce účinky pre spotrebiteľa vo vzťahu k uplatňovaniu práva (rozsudok súdneho dvora EÚ C-240/98-C-244/98 OCEANO GRUPO EDITORIAL).

Podľa spomínaných rozhodnutí o nekalú zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak spotrebiteľ má podľa rozhodcovskej zmluvy možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a všeobecným súdom, ale ak by sa podľa takejto doložky alebo zmluvy začalo rozhodcovské konanie na návrh veriteľa, spotrebiteľ bude nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Preto je potrebné považovať takúto rozhodcovskú zmluvu v celosti za neprijateľnú, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Z vyššie uvedených dôvodov vyhodnotil rozhodcovskú zmluvu z dôvodu neprijateľnej zmluvnej podmienky ako neplatnú a preto bolo právne dôvodné v žalobe podľa § 40 ods.1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z.z. vyhovieť. Ďalšími uplatnenými dôvodmi zrušenia rozhodcovského rozsudku sa už súd nepovažoval za potrebné a hospodárne zaoberať.

Žalobca bol v konaní ako spotrebiteľ oslobodený od platenia súdneho poplatku podľa § 4 ods.2 písm. za) Zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov. Preto súd zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku z podanej žaloby žalovaného podľa § 2 ods.2 prvá veta, podľa ktorého ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený.

Žalobca mal v konaní úspech, podľa § 142 ods.1 O.s.p. mu vzniklo právo na náhradu trov konania. Žalobca si však právo na náhradu trov konania neuplatnil, preto mu súd toto právo nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v 3 vyhotoveniach (§ 204 ods. 1, prvá veta O. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., t. j.

- 1) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
 - 2) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
 - 3) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
 - 4) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
 - 5) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
 - 6) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
 - 7) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát
 - 8) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.), t. j.

1) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

3) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p.,

4) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).